Wymagania na poszczególne oceny
do zajęć praktyczno-technicznych dla klasy 4 szkoły podstawowej
Program nauczania „Jak to zrobić?” autorzy: Jerzy Pecyna, Marcin Sztuka

Semestr Pierwszy

Temat lekcji	Treści	Wymagania na poszczególne oceny				
		Ocena dopuszczająca Uczeń:	**Ocena dostateczna Uczeń:**	**Ocena dobra Uczeń:**	**Ocena bardzo dobra Uczeń:**	**Ocena celująca Uczeń:**
Rozdział I. Zaczynam przygodę z techniką						
1.1 Dlaczego warto zdobywać umiejętności techniczne?	Charakter zajęć ZPT, rola techniki w życiu codziennym, ogólne zasady pracy.	- potrafi wymienić przynajmniej kilka przykładów urządzeń technicznych używanych w domu lub w szkole.	- wyjaśnia, w jaki sposób technika ułatwia codzienne obowiązki.	- szczegółowo omawia wpływ techniki na jakość życia (np. oszczędność czasu, ekologia).	- potrafi uzasadnić, dlaczego umiejętności techniczne są kluczowe na współczesnym rynku pracy, -potrafi wskazać zagrożenia wynikające z niewłaściwego użytkowania technologii.	- wykazuje się wiedzą techniczną, np. omawia nowoczesne technologie.

1.2 Poznaję ważne zasady	Regulamin pracowni ZPT, zasady bezpiecznej pracy indywidualnej i zespołowej.	- potrafi wymienić przynajmniej podstawowe zasady z regulaminu pracowni, - wie, że na stanowisku pracy należy zachować porządek.	- rozumie regulamin pracowni i potrafi wyjaśnić, dlaczego należy go przestrzegać, - wymienia korzyści płynące z utrzymania porządku.	- samodzielnie i rzetelnie przygotowuje stanowisko pracy oraz sprząta je po zakończeniu zajęć, - potrafi podać konkretne przykłady bezpiecznej pracy.	- wzorowo przestrzega regulaminu i zasad BHP, dbając o bezpieczeństwo swoje oraz kolegów.	- wykazuje się postawą proaktywną: samodzielnie zauważa i zgłasza potencjalne zagrożenia na stanowisku pracy.
1.3 Posługuję się narzędziami	Rozpoznawanie podstawowych narzędzi stosowanych na ZPT.	- rozpoznaje i nazywa tylko podstawowe narzędzia (np. młotek, nożyczki, linijkę) z pomocą nauczyciela, - zna podstawowe zasady BHP.	- potrafi zastosować podział narzędzi ze względu na ich przeznaczenie (np. do cięcia, pomiaru, łączenia). - przestrzega zasad BHP.	- sprawnie posługuje się poprawnym nazewnictwem narzędzi i przyborów, - potrafi samodzielnie pogrupować narzędzia	- bezbłędnie identyfikuje narzędzia, w tym te specjalistyczne, - precyzyjnie określa przeznaczenie każdego narzędzia.	- wykazuje się wiedzą wykraczającą poza program, - wykonuje zadania z najwyższą starannością.
1.4 Myślę, projektuję, wykonuję	Etapy działania projektowego: pomyśl – zaprojektuj – wykonaj, planowanie i harmonogram, dobór materiałów a koszty realizacji projektu.	- podejmuje próbę stworzenia planu, ale jest on niekompletny nawet przy wsparciu nauczyciela, - brakuje wyraźnego podziału na etapy.	– wykonuje pracę w sposób mało szczegółowy lub wymaga pomocy nauczyciela, - praca jest ukończona, ale wykazuje braki w estetyce lub staranności.	– wykonuje pracę, która zawiera większość niezbędnych informacji i opisów, - praca jest estetyczna i spełnia swoje zadanie.	– przygotowuje przemyślany plan, - dzieli pracę na fazy i realizuje je zgodnie z założonym czasem.	- opracowuje kompletny, nowatorski projekt z uwzględnieniem szczegółów, - rozpisuje plan perfekcyjnie. - wykazuje postawę mentora wobec innych.

Album ze zdjęciami	Planowanie etapów pracy i harmonogram działań, organizacja stanowiska, bezpieczna obsługa narzędzi.	– przy pomocy nauczyciela dobiera materiały i narzędzia – wykonuje proste czynności (wycinanie, klejenie) pod kierunkiem	– samodzielnie dobiera materiały i narzędzia – przenosi proste kształty i wymiary na materiał	– planuje kolejność czynności przed przystąpieniem do pracy – starannie łączy elementy właściwymi metodami.	– samodzielnie tworzy harmonogram działania – wykonuje estetyczny album z elementami decoupage.	– proponuje autorskie rozwiązania zdobnicze lub konstrukcyjne – analizuje koszty i sposoby ich obniżenia przez recykling.
1.5 Bezpiecznie pracuję na lekcji	Podstawowe znaki ewakuacyjne, przeciwpożarowe i informacyjne.	- zna numery alarmowe (112, 999), - potrafi rozpoznać podstawowe znaki	- potrafi przyporządkować znaki do odpowiednich grup (ewakuacyjne, przeciwpożarowe, informacyjne), - wie, jak brzmi sygnał alarmowy w szkole.	- potrafi poprawnie wezwać pomoc przez telefon (powiedzieć, co się stało, podać adres i swoje dane), - rozróżnia kolory znaków bezpieczeństwa - zna zasady bezpiecznego opuszczania budynku.	- samodzielnie analizuje plan ewakuacji i potrafię wyznaczyć alternatywną drogę wyjścia,	- wykonuje dodatkową pracę, np. makietę bezpiecznej klasy lub prezentację o bezpieczeństwie w szkole.
Kokarda narodowa	Praktyczna nauka metod działania, bezpieczna obsługa narzędzi.	– przy pomocy nauczyciela wycina i skleja elementy kokardy	– samodzielnie wycina i łączy elementy kokardy	– planuje kolejność czynności – wykonuje estetyczną kokardę z zastosowaniem właściwych metod łączenia	– proponuje własny wariant wzoru lub zdobienia kokardy – precyzyjnie przenosi kształty na materiał	– analizuje możliwości zmniejszenia ilości odpadów przy produkcji

1.6 Udzielam pierwszej pomocy	Rozpoznawanie sytuacji wymagających pierwszej pomocy, czynności pierwszej pomocy	Uczeń przy pomocy nauczyciela: - wymienia numery alarmowe (112, 997, 998, 999), - rozpoznaje sytuację zagrożenia	Uczeń samodzielnie: - prawidłowo wzywa pomoc, - potrafi sprawdzić, czy poszkodowany jest przytomny i czy oddycha	- zachowuje właściwą kolejność działań na miejscu zdarzenia), - wie, jak opatrzyć drobne skaleczenie lub otarcie.	- omawia zasady postępowania przy typowych urazach.	- posiada wiedzę na temat RKO, - bierze aktywny udział w konkursach lub pokazach związanych z bezpieczeństwem i ratownictwem.
Rozdział II. Znam zasady bezpieczeństwa na drodze						
2. Poznaję znaki i sygnały drogowe	Podział oznakowania pionowego i poziomego, rodzaje znaków drogowych.	- rozróżnia podstawowe kształty i kolory znaków	- potrafi dzielić znaki na pionowe i poziome, - Wymienia 4 główne grupy znaków pionowych	- prawidłowo nazywa i interpretuje wybrane znaki z każdej grupy, - wyjaśnia, jak należy się zachować, gdy ruchem kieruje policjant	- samodzielnie klasyfikuje rzadziej spotykane znaki, - rozumie różnicę między sygnałami dla pieszych a sygnałami dla kierujących pojazdami.	- potrafi bezbłędnie zinterpretować wszystkie postawy policjanta kierującego ruchem, - wykazuje postawę wzorowego uczestnika ruchu.
Znaki drogowe	Wykonanie modelu znaku.	– wykonuje prosty rysunek znaku według wzoru – stosuje zasady BHP	– samodzielnie wykonuje model wybranego znaku	– planuje i wykonuje zestaw kilku znaków drogowych – estetycznie łączy elementy i montuje znak na podstawce	– wyjaśnia hierarchię ważności i kategorię każdego znaku	– przeprowadza mini-quiz dla klasy z użyciem wykonanych znaków
2.2 Poznaję części drogi i rodzaje dróg	Budowa drogi i przeznaczenie jej elementów.	– przy pomocy nauczyciela wskazuje elementy drogi	– opisuje różnice między rodzajami dróg – omawia hierarchię ważności sygnałów i znaków drogowych	– wskazuje przykładowe zagrożenia wynikające z budowy drogi	– analizuje budowę skrzyżowania i rozpoznaje jego elementy	– omawia, jak budowa i oznakowanie drogi chronią uczestników ruchu

Semestr Drugi

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny				
		Ocena dopuszczająca	**Ocena dostateczna Uczeń:**	**Ocena dobra Uczeń:**	**Ocena bardzo dobra Uczeń:**	**Ocena celująca Uczeń:**
2.3 Przestrzegam zasad na drodze	Zasady ogólne, skrzyżowania, przejścia dla pieszych, przejazdy kolejowe; bezpieczne zachowanie pieszego i rowerzysty	– przy pomocy nauczyciela wymienia kilka zasad ruchu drogowego – zna zasadę ruchu prawostronnego	– podaje zasady ogólne ruchu drogowego – opisuje zachowanie w miejscach wymagających wzmożonej uwagi	– opisuje właściwe zachowanie na skrzyżowaniu, przejściu dla pieszych i przejeździe kolejowym – interpretuje podstawowe postawy policjanta kierującego ruchem	– porównuje obowiązki różnych uczestników ruchu drogowego	– ocenia wpływ przestrzegania zasad na bezpieczeństwo wszystkich
2.4 Bezpiecznie poruszam się pieszo	Elementy drogi dla pieszych, zasady poruszania się pieszych w terenie zabudowanym i poza nim.	– wie, że piesi korzystają z chodnika i przejścia dla pieszych, – zna wymóg noszenia odblasków poza terenem zabudowanym.	– omawia zasady poruszania się pieszego w terenie zabudowanym i poza nim, – wymienia zachowania niedozwolone pieszego.	– opisuje zasady bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię w różnych miejscach.	– analizuje sytuacje zagrożeń dla pieszych i uzasadnia właściwe postępowanie – porównuje zasady poruszania się pieszego w dzień i po zmroku.	– opracowuje mapkę bezpiecznej drogi do szkoły z oznaczeniem zagrożeń.
Gra planszowa „Bezpieczna droga do szkoły”	Planowanie etapów pracy zespołowej, wykonanie planszy, pionków, kart i opakowania, zasady gry, prezentacja efektów.	– przy pomocy nauczyciela wykonuje wybrane elementy gry - stosuje zasady BHP	– samodzielnie wykonuje przydzielone elementy gry – dobiera materiały i narzędzia do zadania	– planuje kolejność czynności i realizuje je – estetycznie wykonuje elementy gry – współpracuje z grupą.	– proponuje własne rozwiązania graficzne lub mechaniki gry – wskazuje związek treści gry z zasadami ruchu drogowego – stosuje materiały recyklingowe.	– pełni rolę lidera/ koordynatora projektu grupowego – prezentuje gotową grę i przeprowadza rozgrywkę testową z klasą

Rozdział III. Jeżdżę rowerem i hulajnogą						
3.1 Wiem, jak działa rower	Znaczenie roweru jako środka transportu, rekreacji i aktywności prozdrowotnej, rodzaje rowerów, budowa roweru.	- wymienia dwa rodzaje rowerów. - wskazuje główne elementy budowy roweru	- wyjaśnia, dlaczego warto jeździć na rowerze. - rozpoznaje rodzaje rowerów i wie, do czego służą - nazywa podstawowe części roweru i przyporządkowuje je do głównych układów.	- omawia funkcje poszczególnych układów. - wymienia obowiązkowe wyposażenie roweru zgodnie z przepisami, -- potrafi prawidłowo dobrać i dopasować kask oraz odblaski.	- samodzielnie przeprowadza pełną kontrolę stanu technicznego roweru przed jazdą - wykazuje się pełną wiedzą na temat elementów ochrony osobistej.	- wykazuje się wiedzą na temat konserwacji roweru - potrafi zdiagnozować drobne usterki i zaproponować sposób ich naprawy.
Ekologiczny rower	Zaplanowanie i wykonanie wytworu technicznego, recykling, rower jako środek transportu i jego wyposażenie.	– przy pomocy nauczyciela wykonuje prosty wytwór związany z rowerem – stosuje podstawowe zasady BHP	– samodzielnie wykonuje przydzieloną część wytworu – wymienia korzyści ekologiczne i zdrowotne jazdy rowerem	– projektuje i wykonuje wytwór z materiałów recyklingowych – wskazuje obowiązkowe wyposażenie roweru	– analizuje cykl życia wytworu z uwzględnieniem kosztów środowiskowych – wyjaśnia zasady racjonalnego gospodarowania materiałami i recyklingu	– proponuje kampanię promującą jazdę rowerem w szkole – prezentuje wytwór i omawia każdy etap realizacji z pełnym uzasadnieniem
3.2 Jeżdżę bezpiecznie	Zasady bezpiecznej jazdy rowerem, hulajnogi elektryczne i UTO/UWR karta rowerowa – warunki uzyskania	– wymienia podstawowe zasady bezpiecznej jazdy rowerem – wie, że rowerzysta musi posiadać kartę rowerową – zna wymóg kasku dla dzieci	– opisuje obowiązkowe wyposażenie roweru – podaje zasady etycznego zachowania rowerzysty w ruchu	– wyjaśnia przepisy dotyczące rowerzystów, hulajnóg elektrycznych i UTO	– analizuje zagrożenia wynikające z niestosowania się do przepisów – ocenia zachowania rowerzystów w przykładowych sytuacjach	– przeprowadza quiz z zasad jazdy rowerem dla klasy – przygotowuje prezentację o wyposażeniu rowerzysty

3.3 Wykonuję manewry na drodze	Włączanie się do ruchu, wymijanie, omijanie, wyprzedzanie, zmiana kierunku jazdy, zawracanie.	– przy pomocy nauczyciela wskazuje na schemacie poprawny manewr – wie, jak sygnalizować zamiar skrętu	– opisuje podstawowe manewry drogowe i różnice między nimi	– charakteryzuje zasady wykonywania poszczególnych manewrów – wyjaśnia, kiedy manewry są dozwolone lub zabronione	– ocenia ryzyko wynikające z nieprawidłowych manewrów	– opracowuje zadania sytuacyjne z manewrów dla kolegów
Wesołe odblaski	Zaplanowanie i wykonanie elementu odblaskowego, rola odblasków w bezpieczeństwie drogowym, prezentacja efektów	– przy pomocy nauczyciela wykonuje prosty element odblaskowy, – stosuje zasady BHP.	– samodzielnie wykonuje element odblaskowy, – wyjaśnia znaczenie odblasków dla bezpieczeństwa uczestników ruchu.	– projektuje i wykonuje estetyczny element odblaskowy, – uzasadnia wybór kształtu i materiału.	– proponuje własny projekt elementu odblaskowego z oryginalnym wzorem – porównuje skuteczność różnych rozwiązań odblaskowych	– tworzy autorski projekt zestawu odblaskowego (np. dla rowerzysty lub pieszego) – wskazuje możliwości tańszej lub bardziej ekologicznej produkcji
3.4 Poznaję zasady pierwszeństwa przejazdu	Hierarchia ważności sygnałów i przepisów, pojęcie i rodzaje skrzyżowań, zasady pierwszeństwa, znaki pionowe i poziome.	– przy pomocy nauczyciela wskazuje, kto ma pierwszeństwo w prostej sytuacji – rozróżnia drogę główną i podporządkowaną.	– omawia podstawowe zasady pierwszeństwa przejazdu – rozróżnia rodzaje skrzyżowań – wskazuje prawidłowe zachowanie na skrzyżowaniu z sygnalizacją i bez.	– wyjaśnia zasady pierwszeństwa na różnych typach skrzyżowań – opisuje zachowanie przy skręcie w prawo i w lewo na jezdni jedno- i dwukierunkowej.	– samodzielnie rozwiązuje złożone sytuacje na skrzyżowaniu – uzasadnia decyzje dotyczące pierwszeństwa	– opracowuje zestawy zadań sytuacyjnych ze skrzyżowaniami dla kolegów – wyjaśnia zasady pierwszeństwa innym uczniom.

Makieta skrzyżowania	Zaplanowanie i wykonanie makiety skrzyżowania, recykling, rodzaje skrzyżowań i oznakowanie, współpraca, prezentacja.	– przy pomocy nauczyciela wykonuje wybrane elementy makiety – uczestniczy w pracach grupy – stosuje zasady BHP	– samodzielnie wykonuje przydzielone elementy makiety – prawidłowo oznacza elementy drogi na makiecie	– planuje i realizuje zakres prac w projekcie – poprawnie odtwarza elementy skrzyżowania – umieszcza właściwe oznakowanie	– aktywnie uczestniczy w pracy grupy – łączy wiedzę o zasadach ruchu z projektem makiety	– pełni rolę lidera projektu grupowego – projektuje makietę uwzględniającą różne rodzaje skrzyżowań
3.5 Oceniam sytuacje na drodze	Ocena sytuacji rowerzysty na drodze w przypadkach nietypowych, wobec pieszych i na przejeździe kolejowym, ustalanie pierwszeństwa przejazdu na różnych typach skrzyżowań.	– przy pomocy nauczyciela opisuje zachowanie rowerzysty w typowej sytuacji – rozpoznaje proste usterki roweru.	– opisuje zachowanie rowerzysty w różnych sytuacjach drogowych – wskazuje prawidłowe miejsce roweru na drodze i na drodze dla rowerów – opisuje prostą usterkę roweru i sposób jej usunięcia	– wyjaśnia zachowanie rowerzysty w sytuacjach niestandardowych – omawia wpływ wyposażenia roweru na bezpieczeństwo – przeprowadza prostą czynność naprawczą lub regulacyjną	– samodzielnie rozwiązuje złożone sytuacje drogowe z udziałem rowerzysty – uzasadnia dobór narzędzi i materiałów do prostej naprawy roweru	– demonstruje sposób usunięcia prostej usterki roweru – opracowuje krótki poradnik dotyczący utrzymania roweru w sprawności
Doświadczenia edukacyjne						

1. Jak wykonać stojak na telefon?	Projektowanie i wykonanie wytworu, ulepszanie konstrukcji, recykling, BHP, współpraca w zespole, prezentacja efektów i omówienie trudności	– przy pomocy nauczyciela wykonuje wybrane elementy stojaka – stosuje zasady BHP	– samodzielnie wykonuje przydzielone elementy wytworu – dobiera materiały i narzędzia według instrukcji	– poprawnie wykonuje stojak z tektury lub drewnianych patyczków – współpracuje z grupą	– ulepsza lub dodaje elementy, aby stojak był bardziej praktyczny	– projektuje autorski wariant stojaka z własną modyfikacją funkcjonalną lub estetyczną – ocenia wytwór pod kątem funkcjonalności, kosztów i wpływu na środowisko.
2. Jak zadbać o bezpieczeństwo w swoim otoczeniu?	Obserwacja i analiza bezpieczeństwa przestrzeni szkolnej, rozpoznawanie zagrożeń i usterek technicznych, porządkowanie problemów według pilności. Prezentacja efektów.	– przy pomocy nauczyciela wskazuje jedno zagrożenie lub usterkę	– wskazuje zagrożenia lub usterki w przestrzeni szkolnej – uczestniczy w planowaniu działań naprawczych	– planuje działania naprawcze w grupie z podziałem zadań – bezpiecznie wykonuje proste prace naprawcze lub porządkowe – omawia efekty działań i napotkane trudności	– porządkuje zidentyfikowane problemy według pilności i proponuje sposoby usunięcia – szacuje koszty działań i poszukuje tańszych rozwiązań	– pełni rolę lidera w planowaniu i realizacji projektu – proponuje oryginalne i ekonomiczne rozwiązania stwierdzonych zagrożeń – przygotowuje raport/prezentację z obserwacji przestrzeni szkolnej i rekomendacje działań.

3. Jak zadbać o rower, aby był sprawny?	Rozpoznawanie elementów roweru i ich funkcji, ocena stanu technicznego planowanie naprawy, dobór narzędzi i materiałów, kosztorys naprawy/ wymiany części, bezpieczne posługiwanie się narzędziami.	– przy pomocy nauczyciela sprawdza wybrane elementy roweru – wskazuje proste usterki	– samodzielnie sprawdza wyposażenie obowiązkowe roweru – kontroluje stan kół i hamulców – opisuje zauważone usterki i nieprawidłowości	– diagnozuje stan hamulców, napędu, kół i oświetlenia – wykonuje proste regulacje lub czynności konserwacyjne – sporządza notatkę i prosty kosztorys naprawy	– samodzielnie planuje i przeprowadza pełny przegląd techniczny – proponuje plan regularnej konserwacji i dobór tańszych zamienników	– opracowuje kartę przeglądu roweru do wielokrotnego użytku – instruuje koleżanki/ kolegów w zakresie obsługi i konserwacji roweru